

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

İzzet AKBULUT
Burdur Milletvekili

Burdur ilimizde geçmiş yıllarda yaşanan kuraklık, azalan yağışlar ve su kaynaklarındaki kayıplar tarımsal üretimin geleceği açısından önemli bir risk oluşturmaktadır. 2026 yılında yağışların önceki yıllara kıyasla daha iyi seyretmesi çiftçimiz açısından sevindirici olmakla birlikte, önümüzdeki yıllarda da aynı yağış rejiminin devam edeceğinin herhangi bir garantisi bulunmamaktadır. Bir yıl yaşanan olumlu yağış koşulları, Burdur'un uzun vadeli su sorununu ortadan kaldırmamaktadır. Bu nedenle tarımsal üretim planlamasının yalnızca mevcut yılın yağış miktarına göre değil; uzun vadeli kuraklık riski, iklim değişikliği, yer altı ve yer üstü su kaynaklarının durumu ile tarımsal sulamanın sürdürülebilirliği dikkate alınarak yapılması gerekmektedir. Başta Burdur Gölü havzası olmak üzere su kaynakları üzerindeki baskının azaltılması için tarımsal üretimde kullanılan suyun daha verimli yönetilmesi ve bölgenin iklim koşullarına uygun ürün deseninin teşvik edilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda kuraklığa ve susuzluğa dayanıklılığıyla bilinen, görece düşük su ihtiyacı bulunan aspir bitkisinin Burdur'un bazı bölgelerinde üretiminin gerçekleştirildiği ve üreticilerimizin olumlu verim aldığı bilinmektedir. Yağlık tohum üretiminde değerlendirilebilen aspir başta olmak üzere daha az su tüketen ürünlerin yaygınlaştırılması, hem çiftçimizin üretimini sürdürebilmesi hem de Burdur'un sınırlı su kaynaklarının korunması açısından önem taşımaktadır.

Ancak çiftçiden daha az su tüketen ürüne yönelmesini istemek tek başına yeterli değildir. Ürün değişikliğinin üretici açısından ekonomik olarak sürdürülebilir olabilmesi için tohum, girdi, prim ve ekipman desteklerinin sağlanması; ürünün pazarlanması ve alımının güvence altına alınması gerekmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

1. Burdur ilinde son beş yılda aspir ekimi yapılan toplam tarım alanı, üretim miktarı ve dekar ortalama verim ne kadardır? Bu verilerin yıllara ve ilçelere göre dağılımı nedir?
2. Burdur'un iklim, toprak yapısı ve mevcut su kaynakları dikkate alınarak aspir üretiminin yaygınlaştırılabileceği uygun tarım alanlarının belirlenmesine yönelik Bakanlığınızca yapılmış bir çalışma bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa Burdur'da kaç dekar alan aspir üretimine uygun görülmektedir?
3. Burdur'da aspir üretimini artırmak amacıyla üreticilere tohum, gübre, mazot, makine-ekipman ve üretim primi başta olmak üzere ilave destekler sağlanması planlanmakta mıdır? Aspir ve benzeri az su tüketen ürünlere geçecek çiftçilere özel destek verilmesi konusunda bir çalışma yapılacaktır mı?
4. Aspir üretiminin yaygınlaşmasının önündeki pazarlama ve fiyat belirsizliğinin giderilmesi amacıyla TMO veya diğer kamu kuruluşları aracılığıyla alım yapılması, alım garantisi verilmesi ya da üreticiyi koruyacak bir fiyat mekanizması oluşturulması planlanmakta mıdır?
5. 2026 yılında yağışların olumlu seyretmesine rağmen, gelecek yıllarda yaşanabilecek kuraklık ve su kıtlığı riskine karşı Burdur'da aspir başta olmak üzere kuraklığa dayanıklı ve daha az su tüketen alternatif ürünlerin yaygınlaştırılmasına yönelik uzun vadeli bir ürün deseni ve eylem planı hazırlanacak mıdır?
6. Burdur'da yüksek miktarda sulama gerektiren ürünlerin yerine daha az su tüketen ürünlere geçilmesi hâlinde yıllık ne kadar tarımsal su tasarrufu sağlanabileceğine ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir çalışma bulunmakta mıdır? Burdur Gölü havzasında ürün deseninin değiştirilmesinin göl ve yer altı su kaynakları üzerindeki etkisine ilişkin bir hedef belirlenmiş midir?
7. Burdur'da çiftçimizin gelirini düşürmeden su tüketimini azaltacak sürdürülebilir bir tarımsal üretim modeline geçilebilmesi amacıyla; aspir ve benzeri kuraklığa dayanıklı ürünlere daha yüksek destek verilmesi, üreticiye pazar ve alım güvencesi sağlanması ve su tasarrufu sağlayan üreticinin ayrıca desteklenmesini içeren özel bir teşvik programı uygulanacak mıdır?